

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM
2012-08-28
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
5696-12 E
Enhet 1:1

KONKURRENSMÄRKET	
2012-08-28	
Avd	
Dnr	
Boss	Akbit

SÖKANDE

Elinsta Telemontage AB, 556620-0944
Byggmästaregatan 24
464 31 Mellerud

MOTPART

Dalslandskommunernas kommunalförbund
Dalslands Center
464 72 Håverud

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentligt upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Elinsta Telemontage ABs ansökan.

Dok.Id 148585

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197	Sten Sturegatan 14	031 - 732 70 00	031 - 711 78 59	måndag - fredag
400 15 Göteborg		E-post: forvaltningsrattengoteborg@dom.se		08:00-16:00

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 2
5696-12 E

BAKGRUND

Dalslandskommunernas kommunalförbund, nedan kommunalförbundet, har genomfört tre upphandlingar, "Hantverkstjänstupphandling, elarbeten/el" – dnr INK-11-105/1, "Hantverkstjänstupphandling, elarbeten/styr" – dnr INK11-105/2 och "Hantverkstjänstupphandling, larminstallationer" – dnr INK 11-112. Det har fattats ett tilldelningsbeslut i samtliga upphandlingar och uppdragen har tilldelats annan än Elinsta Telemontage AB, nedan bolaget.

YRKANDEN M.M.

Bolaget ansöker om överprövning och anför bl.a. följande. Anbudet har inte öppnats samtidigt, på ett av anbudet skiljer det tio dagar, och de har endast öppnats av en person. Upphandlaren hävdar att anbudet har öppnats samtidigt men har ändå skickat protokoll som motsäger detta. Öppningsprotokollen är inte heller undertecknade. Detta kan ha inneburit att bolaget har lidit skada eftersom det lämnat anbud på samtliga upphandlingar. Bolaget har blivit erbjudet att ta del av de korrekta protokoll som upphandlaren hävdar finns, men har inte gjort detta eftersom även det skulle vara ett felaktigt förfarande från upphandlaren sida då handlingarna inte kommer övriga anbudsgivare till del.

Därutöver har det som i utvärderingsprotokollet kallats för pris ingenting med det verkliga priset att göra, utan är en summa som upphandlaren har kommit fram till genom att addera timkostnad, resa och servicebil och sedan reducerat detta med ett jämförelsetal. Det förfarande som använts för att ta fram lägsta pris i form av det upphandlaren kallar "utvärderingspris" gör resultatet väldigt missvisande då den plats anbudsgivaren hamnar på i rankinglistan till väldigt stor del beror på de betygspoäng man får från re-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 3
5696-12 E

spektive referenspersoner, och det säger inte särskilt mycket om det faktiska priset.

Det är också märkligt att det mellan de olika anbudsgivarna kan skilja flera hundra procent i det som kallas pris. Detta borde rimligen gett upphandlaren anledning att förkasta de lägsta buden såsom orimligt låga alternativt övervägt om upphandlingen borde gjorts om på grund av att underlaget varit bristfälligt.

Kommunalförbundet anser att bolagets begäran om överprövning ska avslås och anför bl.a. följande. I samband med upphandlingarna användes ett elektroniskt upphandlingssystem. Anbuderna öppnades samtidigt den 13 mars 2012 via den åtgärdskedja som finns tillgänglig i systemet. I samband med öppningsförfarandet framkom vilka leverantörer som lämnat anbud på det aktuella underlaget. Vid upphandlingen användes metoden med s.k. öppningsnycklar vilket innebär att leverantören i särskild försändelse skulle informera om en nyckel för att upphandlande enhet skulle kunna titta på anbuderna och "skicka" dokumentet till boxen för utvärdering varpå dokumentet signerades. I systemet loggades detta skickande till ett öppningsdokument. Således dokumenterades tidpunkten för nyckelinläsning/signering/skickande till utvärderingsboxen. Det färdiga protokollet bestyrktes av två personer. Av öppningsprotokollet framgår såväl namn på den person som har användningskontot i systemet samt den person som bestyrker öppnandet. Rent tekniskt är den en person som klickat på knappen för att öppna anbuderna. Den andra personen står bredvid och protokollet signeras efter utskrift ur systemet. Det påskrivna pappersoriginalen finns på kommunalförbundet som erbjudit bolaget kopior på de originaldokument som önskas.

Det är helt riktigt att det pris som visas i anbudsutvärderingen är ett utvärderingspris. I "frågor och svar" i upphandlingen har tydligt redovisats hur

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 4
5696-12 E

uträkningen kommer att gå till. Det handlar inte om någon poängsättning utan en monetär uträkning.

Det är riktigt att det skiljde en hel del mellan de olika anbuden i samtliga tre upphandlingar. Det är inte förbjudet enligt LOU att lämna låga priser och därför har inte heller något anbud förkastats.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Försändelser med anbud ska, samtidigt och så snart som möjligt efter anbudstidens utgång, öppnas vid en förrättning där minst två personer som utsetts av den upphandlande myndigheten ska delta. Anbuden ska föras upp i en förteckning, som ska bestyrkas av dem som deltar i förrättningen (9 kap. 7 § andra stycket LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**Sida 5
5696-12 E*Förvaltningsrättens bedömning*Öppningsförfarandet

Bolaget har gjort gällande att anbudet inte öppnats samtidigt, att anbudet endast öppnats av en person samt att öppningsprotokollen inte är undertecknade.

Av samtliga öppningsprotokoll som ingivits i målet framkommer bl.a. följande. För respektive anbud anges anbudets id-nummer, vem som är anbudslämnare och vem som lämnat in anbudet. Det framgår vidare en verifieringskod och antalet bilagor samt när anbudet ankom och när det öppnades. I öppningsprotokollet för "Hantverkstjänstupphandling, elarbeten/el" anges det att av 17 lämnade anbud öppnades samtliga den 20 mars 2012 förutom två vilka ska ha öppnats den 22 mars 2012. I öppningsprotokollet för "Hantverkstjänstupphandling, elarbeten/styr" framgår det att av 11 lämnade anbud öppnades samtliga den 20 mars 2012 förutom två som ska ha öppnats den 22 mars respektive den 30 mars 2012. I öppningsprotokollet för "Hantverkstjänstupphandling, lärminstallationer" framgår det att av 8 lämnade anbud så öppnades samtliga den 20 mars 2012 förutom ett vilket ska ha öppnats den 23 mars 2012. – Samtliga anbud ovan ska enligt samtliga nämnda protokoll ha öppnats av Katarina Gíp. Protokollen som ingivits är inte undertecknade.

Kommunalförbundet har anfört att samtliga anbud öppnades den 13 mars 2012 och att det, enligt det elektroniska upphandlingssystem som använts, är tidpunkten för nyckelinläsning/signering/skickande till utvärderingsboxen som dokumenterats. Kommunalförbundet har vidare anfört att det finns undertecknade originalhandlingar hos förbundet som de erbjudit bolaget att ta del av. Några originalhandlingar har inte kommit in till förvaltningsrätten.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 6
5696-12 E

Det finns i och för sig motstridiga uppgifter om när anbuden öppnats och hur detta har gått till. Det kan dock konstateras att inget av anbuden i vart fall har öppnats före anbudstidens utgång, den 12 mars 2012. För att ett ingripande ska kunna ske med stöd av LOU krävs, förutom att den upphandlande myndigheten har brutit mot någon regel i LOU, att leverantören lidit eller riskerat lida skada. Bolaget har inte förmått göra det sannolikt att kommunalförbundet har brutit mot den aktuella bestämmelsen i LOU på ett sådant sätt att bolaget lidit eller riskerar att lida skada. Mot denna bakgrund finns det inte skäl för ingripande enligt LOU. Bolagets ansökan ska därför avslås i denna del.

Beräkningsmodellen

Bolaget har även gjort gällande att den det förfarande som använts för få fram det kommunalförbundet kallar "utvärderingspris" ger ett missvisande resultat, eftersom den plats anbudsgivaren hamnar på i rankinglistan till stor del beror på de poäng som erhållits från referenspersonerna och att det inte säger något om det faktiska priset.

Av utvärderingsmodellen för aktuella upphandlingar framgår bl.a. följande. Utvärdering kommer att ske utifrån det ekonomiskt mest fördelaktiga priset. Pris ska lämnas för en enhet av angiven sort. Anbudsgivaren ska ange pris per timme exklusive mervärdesskatt och inklusive alla tillägg. Priset ska anges för en timma. Det kommer att ställas sex frågor till angivna referenser där dessa kan ge fem olika svar poängsatta från noll till fyra. Full poäng reducerar jämförelsetalet med 100,00 och noll poäng ger ingen reduktion. Pris per kilometer ska anges för en styck och anbudspriset beräknas för tio stycken. Ett fast pris ska anges för en framkörning. Det framgår av upphandlingens skall-krav att tre referenser kommer tillfrågas.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 7
5696-12 E

Kommunalförbundet har i dokumentet "frågor och svar", som varit tillgänglig för samtliga anbudsgivare, den 13 februari 2012 angivit att beräkningen för anbudspriset kommer att vara pris/timme + framkörningsavgift + pris/kilometer x 10 och att det från detta anbudspris dras en referenssumma som fås när alla referenser tagits in. Det anges vidare att den med lägst utvärderingspris kommer först på rankinglistan.

Inledningsvis kan konstateras att det av utvärderingsmodellen framgått att kommunalförbundet kommer att använda sig av utvärdering i förhållande till det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, således inte det anbud som har lägsta pris. Att det utvärderingspris som kommunalförbundet använt sig av inte rent faktiskt motsvarar det "verkliga priset" har därmed ingen betydelse. Det som är av vikt för bedömningen är huruvida anbudsgivarna har givits samma förutsättningar för anbudsgivning och att förfrågningsunderlaget är klart och tydligt formulerat samt innehåller samtliga krav på det som upphandlas, dvs. att upphandlingarna inte har brutit mot principerna i LOU om transparens och likabehandling.

Av utvärderingsmodellen framgår tydligt på vilket sätt pris per enhet ska lämnas. Det framgår även tydligt att anbudsgivaren ska ange tre referenser, vilka frågor som kommer att ställas och vilka svarsalternativ referenserna kan välja mellan samt hur dessa svar poängsätts. Det framgår också klart att poängen som anbudsgivarna fått från sina referenser ska omvandlas till en summa som ska reduceras från jämförelsetalet. Det förekommer visserligen vissa brister i förfrågningsunderlaget, så som att det inte uttryckligen anges att priset per timme, priset för en framkörning och priset per kilometer (gångar tio) ska adderas och att det är den summan från vilken poängen från referenterna kommer att reduceras, dvs. själva beräkningsmodellen. Det har dock klart framgått att det är dessa priser som ska utvärderas.

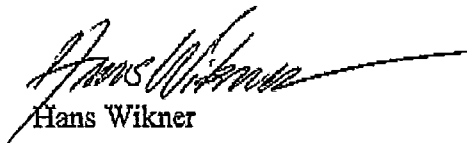
FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 8
5696-12 E

Beräkningsmodellen som använts får således anses framgå av sammanhanget och det av kommunalförbundet gjorda förtydligandet i "frågor och svar", som varit tillgänglig för samtliga anbudsgivare. Annat har inte heller framkommit än att samtliga anbudsgivares anbud har räknats ut på samma sätt. Det finns således inte skäl till ingripande enligt LOU. Ansökan ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B LOU)

Hans Wikner

Rådman

Föredragande i målet har varit Jannice Ribberström.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1B LOU